

ADALET BAKANLIđI'NA

Konu: CMK görevlendirmelerinde ücretlendirme uygulamalarına ilişkin talep hk.

Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında yürütölen zorunlu müdafilik ve vekillik hizmetleri, Anayasa'nın 36. maddesi ile güvence altına alınan adil yargılanma hakkının ve savunma makamının vazgeçilmez unsurlarından biridir. Bu hizmet, avukatlar açısından serbest iradeye dayalı bir faaliyet olmayıp, kamu gücü adına ve kamu yararı gözetilerek yerine getirilen zorunlu bir kamusal görev niteliğindedir.

Ancak uygulamada, CMK görevlendirmelerine ilişkin mevcut ücretlendirme sistemi, emeği esas almayan ve eşitsizlik yaratan bir yapıya dönüşmüş; savunma makamını ve avukatlık mesleğini ciddi biçimde zedeleyen sonuçlar doğurmuştur.

Soruşturma ve kovuşturma aşamalarında, aynı dosyada birden fazla müdafî veya vekilin fiilen görev yaptığı durumlarda, CMK ücretinin yalnızca ilk raporlamayı yapan avukata ödenmesi yönündeki uygulama nedeniyle; dosyada aktif şekilde görev alan, ifade, sorgu, tutuklama, itiraz, istinaf ve temyiz işlemlerini yürüten diğer avukatlar hiçbir ücret alamamaktadır. Bu durum, fiilen emek ve mesai harcayan avukatların emeğinin karşılıksız bırakılması sonucunu doğurmaktadır.

Mevcut uygulama; Anayasa'nın 10. maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine, 18. maddesinde güvence altına alınan angarya yasağına ve Avukatlık Kanunu'nun 1. ve 34. maddelerinde ifade edilen avukatlık mesleğinin onur ve bağımsızlığına açıkça aykırıdır. Aynı dosyada aynı hukuki faaliyeti yürüten avukatlar arasında ücret yönünden ayırım yapılması, hakkaniyet ve adalet ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Öte yandan, 2025 yılı CMK Ücret Tarifesi; günün ekonomik koşulları, artan yaşam maliyetleri ve Türkiye Barolar Birliği tarafından yayımlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi dikkate alındığında, aynı nitelikteki işler bakımından son derece yetersiz kalmaktadır. Bir davanın uzun yıllar sürmesi, istinaf ve temyiz aşamalarından geçmesi, bozma sonrası yeniden görülmesi halinde dahi avukata tek seferlik ve düşük bir ücret ödenmesi, CMK hizmetini fiilen angaryaya dönüştürmektedir.

Aynı işi yapan avukatlara farklı ücret ödenmesi ya da hiç ücret ödenmemesi, savunma makamını zayıflatmakta; CMK görevlendirmelerinden kaçınılmasına yol açmakta ve vatandaşın nitelikli savunma hizmetine erişimini olumsuz etkilemektedir. Bu durum yalnızca avukatların değil, toplumun adil yargılanma hakkının da zarar görmesine neden olmaktadır.

Bunun yanında, CMK kapsamında ödenen ücretlerden gelir vergisi kesilmesi ile maktu masraf ve yol giderlerinin güncel ekonomik koşulların çok altında kalması, CMK hizmetinin sürdürülebilirliğini ortadan kaldırmaktadır. CMK görevi ticari bir faaliyet olmayıp kamusal bir yükümlülük niteliği taşıdığından, bu kapsamda ödenen ücretlerin vergilendirilmesi hakkaniyet ve anayasal ilkelerle bağdaşmamaktadır.

Bu nedenlerle;

CMK kapsamında aynı dosyada fiilen görev yapan birden fazla müdafî ve/vekil arasında ücretin emeğe ve katkıya dayalı şekilde paylaşılmasını sağlayacak idari düzenlemelerin yapılması,

CMK Ücret Tarifesi'nin Türkiye Barolar Birliği tarafından yayımlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ile uyumlu hale getirilmesi,

Maktu masraf ve yol giderlerinin günün ekonomik koşullarına uygun biçimde yeniden belirlenmesi,

CMK kapsamında ödenen ücretlerin vergiden muaf tutulmasına yönelik gerekli düzenlemelerin yapılması,

Uygulamada yaşanan farklılıkların giderilmesi amacıyla ülke genelinde bağlayıcı bir uygulama birliğinin sağlanması

hususlarında, **CMK hizmetinin kamusal niteliği, savunma makamının anayasal konumu ve angarya yasağı gözetilerek** gereğinin yapılmasını saygıyla arz ve talep ederiz.

DİYARBAKIR BAROSU